

В УІА виступить театр з Торонто

Під час проби п'єси Авангардного Українського Театру

Нью Йорк. — Наукове Товариство ім. Т. Шевченка в Америці та Українська Вільна академія Наук у ЗСА влаштовують тут у суботу, 3-го жовтня ц.р., для вшанування 100-ліття з дня народження великого режисера і мистця Деня Леся Курбаса у просторих приміщеннях Українського Інституту Америки, при 2 Схід 79-та вулиця. Відкриття буде в 2-й по полудні, а в програмі дня входять доповіді таких знавців: д-р Лариса Залеська-Онишкевич — відкриття, мгр Вірляна Ткач, проф. Романа Багрий-Пікулик, проф. Валерій Ревуцький, Ігор Цішкевич, д-р Григор Лужницький. Впродовж дня буде виставка із театральних постановок Курбаса, як також мало відомі матеріали про нього. У 19 год. 5-30 Авангардний Український Театр з Торонто, спонсорований Українським Інститутом Америки поставити п'єси: „Катастрофа“ С. Бекета і „Серед моря“ С. Мрожежа. Вступ на

конференцію 10 дол. для студентів і емеритів 5 дол.; до театру 15 дол. студенти і емерити 10 дол., а буфет 5 дол. Вступ на цілоденну програму (конференція, виставки, буфет і театр) — 25 дол. для студентів і емеритів 20 дол. а для шкільних груп окрема знижка.

ЗАБАВА В ТРЕНТОНІ

Трентон, Н. Дж. (Міжук). — 19-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштовує забаву п.н. „Золота осінь“, яка відбуватиметься в суботу, 17-го жовтня, ц.р., о год. 9-й вечора в залі парафіяльного центру української католицької церкви Св. Йосафата, при 1195 Дуп аве. в Гамілтоні. Буде грати оркестра „Темпо“. Вступ — 20 дол. для дорослих, 10 дол. для студентів. Квитки можна отримати від членкинь відділу. За детальними інформаціями слід дзвонити до Валентини Джулик на числа (609) 883-6321 або (609) 896-3020.

У Самборі вшанували Л. Курбаса

Маямі, Фла. (Б. Остапюк). — У дістзі з Львова повітала одна особа своєї свояка в ЗСА про те, що ініціатори Львівського театру ім. М. Заньковецької відбудуть величаве, святочне відзначення 100-річчя народження Леся Курбаса у Самборі.

Леся Курбас, як відомо народився у цьому місті 20-го лютого 1887 року. Вдомі народження влаштовано невеликий історичний музей з пам'яток та картин Л. Курбаса. При вході до дому вмуровано у стіну про пам'ятку таблицю з обличчям Леся Курбаса.

Після відкриття свята та промов багатьох визначних громадян про плодотворну роботу геніального режисера, актора та інноватора українського театру, поставили актори Львівського театру історичну п'єсу, у якій зображено велику працю та тернистий шлях життя Л. Курбаса. Всі присутні сприйняли гру акторів з великим зворушенням.

На це свято прибуло багато народу не лише з Самбора, але й з інших міст та довколишніх сіл, в тому числі багато молоді, яка могла, вперше дізнатися про корифея українських театрів — Леся Курбаса.

У Дітроїті відбудеться VIII з'їзд ТУІА

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. М.). — Багато цікавих імпресій на рахунок українських інженерів, які об'єднані в Товаристві Українських Інженерів Америки (ТУІА). Частиною гостями бувають вони і в редакції щоденника „Свобода“. Через газету члени ТУІА розповідають про свої творчі досягнення, про нових професіоналістів, які щороку поповнюють ряди українських інженерів, про свої з'їзди, зустрічі, що стали уже традиційними.

Цими днями до „Свободи“ завітали голова Головної Управи Товариства Українських Інженерів Америки Юрій Базилевський, заступник голови і голова Нью-Йоркського відділу ТУІА Микола Турецький та секретар Товариства Іван Хамуляк. Вони розповіли про дві цікаві імпреси, що відбулися ще в цьому році.

Важливою подією в житті ТУІА було VIII міжконтинентальний з'їзд українських інженерів, що запланований на суботу, 24-го, та неділю, 25-го жовтня в Українському центрі в Дітроїті і буде присвячений великому ювілею нашої історії — 1000-літтю Христини Русь-України. З'їзд відбудеться під протекторатом Світової Фе

Члени Управи ТУІА (зліва): І. Хамуляк, Ю. Базилевський та М. Турецький у редакції газети „Свобода“.

дератії Українських Інженерів, головою якої тепер є д-р Юрій Курне з Канади. Господарем з'їзду є відділ ТУІА в Дітроїті, а відповідальними за його проведення О. Лист, голова організаційного комітету, та В. Серафим, заступник голови. Передбачається, що у з'їзді візьмуть участь не менш як 100 українських інженерів — делегатів з усіх десяти відділів ТУІА, а також з Канади, Південної Америки, Європи та Австралії.

В Чикаго „Лемковина“ виступить в іншій залі

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як інформує Генрі Міхальські, організатор турне українського ансамблю „Лемковина“ з Польщі, концерт цієї групи в Чикаго відбудеться як заплановано в суботу, 3-го жовтня ц.р., в год. 7-й вечора, але в залі Копернікус Сентер, при 5216 Лоренс

бул. Захід (перехрестя з Мілвокі аве.). Зміна залу — з першої аудиторії Лейн Технікшколи — була зумовлена страйком учителів в Чикаго, у наслідок якого всі публічні школи в „Місті вітрив“ закриті, а школа Лейн Технікшкола є публічною.

Починаються курси вишивання і вироблення герданів в Українському Музеї

Нью Йорк (УМ). — Тут починаються курси вишивання і вироблення герданів. Курс вишивання буде від 17-го жовтня до 12-го грудня, вісім занять, на яких початківці можуть навчитися вишивати, а досвідчені вишивальниці — вдосконалити своє уміння вишивати. Курсанти ознайомляться з історією і технікою української вишивки. Курс є для дорослих і дітей віком від 10 років. Зайняття відбуватимуться щосуботи від год. 1-ої до 3:30 по полудні. Оплата за навчання: дорослі — 45 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 40 дол., діти від 10 до 16 років — безплатно, члени музею дістануть знижку 15 відсотків.

Курс вироблення герданів йтиме 14-го листопада, 5-го і 12-го грудня. Три заняття по дві з полови-

ною години кожне, на яких дорослі і діти від 12 років будуть учитися робити гердан (також зауться „сильянки“) Ці традиційні національні прикраси з дрібних намистин носять українськими народними уборами в різних районах України. Час зайняття — суботи від 1-ої до 3:30 по полудні. Оплата за навчання: дорослі — 20 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 15 дол., діти від 12-16 років — безплатно, члени музею дістануть знижку 15 відсотків.

Кошти матеріалів включені в оплату за навчання. Свої виробни учасники можуть взяти додому. В справі інформації і реєстрації слід телефонувати на число (212) 228-0110. Курс є частково фінансований Стейтською радою мистецтва.

Фестиваль у Балтиморі пройшов під знаком Тисячоліття

Балтимор, Мд. (Б.С.). — Цьогорічний Український Фестиваль підготовлено та переведено тут під знаком відзначення ювілею Тисячоліття Христини України.

Фестиваль відбувся в суботу та в неділю, 29-го та 30-го серпня ц.р. в міській фестивалній залі у внутрішній пристані на долині міста та був справді успішним завдяки гармонійній співпраці усієї громади. Призначення належить голові комітету Андрію Чорному і Надії Зінкевич та проф. Василеві Палійчуків, які організували виставки та монтували програму виступів.

При вході на залу зразу кидався у вічі великий напис про те, що українська громада відзначає Ювілей Тисячоліття Христини в Україні. Посередній залі виставлено великих розмірів національні прапори: американський і український, а перед ними, старанням Літи Укра

їнців Католиків в Америці, уміщено столик накритий вишитою скатертю з різбленим хрестом і свічниками та Євангелію, оточений священними ризами на манекені.

Комітет фестивалю виготовив також при допомозі місцевого Комітету Тисячоліття Христини України англійськомовний памфлет під назвою „В 988 році хрещення Русь-Україну“ авторства д-ра Богдана Ф. Корчмарика (вісім сторінок) та передрук рапорту Державного департаменту ЗСА п.н. „Совєтська репресія УК-Церкви“ з січня 1987 року. Були теж копії прокламатії президента Роналда Регена з нагоди Тижня Поневолених Націй, памфлети філадельфійської єпархії про 1000-ліття та інші інформаційні матеріали, і вони роздавали даром відвідувачам фестивалю. Графічне оформлення та друк виконав К. Баб'як, склад тексту В. Зінкевич, а переклад зладив Ю. Вацлавів. Комітет влаштував теж виставку на тему „Тисячоліття Христини в Україні“ (К. Баб'як і Н. Зінкевич), на якій була велика мапа України, образ хрищення та численні кольорові світлинки церков історичних будівель, як теж кольорові записи українських народних нош О. Кульчицької.

Навколо залу розміщено біля 40 станків. На правому крилі розміщено виставки українського народного мистецтва, картин, скульптури та кераміки мистців та інформаційні станки. Завдяки заходам проф. В. Палійчука вдалося організувати виставки місцевих мистців, а саме виставку його скульптури, картин проф. Ореста Поліщука і інж. Адама Марковського, як рівнож позамісцевих: галерії Ірени Ванчицької з Філадельфії з картинами Юрія Гурі, Тирси Венгріновича, Володимири Васичко, Слави Гнатів, Володимира Юрєвевича і Яра Плав'юка. Були теж твори Віталія Литвина та виставки Вікторії Варварі і Лярія Каліновича.

Була велика група мистців декоративної і ужиткової кераміки, а саме Наталя С. Кормельок з Вашингтону (полтавські і косівські узорі, писання яких вона

(Закінчення на стор. 3)

(Закінчення на стор. 3)

П. ШРОДЕР ЗРЕЗИГНУВАЛА З КАНДИДАТУРИ

Денвер, Кольо. — Конгресменка Патриша Шродер у понеділок, 28-го вересня ц.р., в Денвері перед групою 2,000 своїх виборців, дрожащим голосом та зі сльозами в очах проголосила офіційно, що відтягає свою кандидатуру із змагання за президентську номінацію від Демократичної партії.

П. Шродер у 25-ти хвилинній пресконференції так і не відповіла, що було причиною її резиґнації. Одначе минулого року в червні, коли вона почала цікавитися президентською кандидатурою, заповіла, що потрібно знайти ще дві мільйони доларів, щоб увійти у кампанію за номінацію. До цієї вдалося зібрати менше, як мільйон доларів і це могло мати деякий вплив на її рішення, хоча сама про це вона ні разу не згадувала у своїй промові. Натомість досить сильно підкреслила справу ізольованості кандидатів від виборців, як також й те, що теперішня система вибору кандидатів на президента не є добра.

Відповідаючи на чисельні запити, П. Шродер заявила, що буде знову кандидувати до Палати Репрезентантів, також сказала, що не виключає своєї кандидатури у президентських виборах 1992 року. Кілька разів відмічала те, що не хотіла б бути в розумінні виборців „жінкою яка кандидує на Президента“, чи як казали інші „жіночим кандидатом на Президента“.

К. Вайнбергер запросив у Вашингтон совєтського міністра оборони

Вашінґтон. — Як повідомляє газета „Вашінґтон Пост“, секретар департаменту оборони ЗСА Каспар Вайнбергер запросив в американську столицю совєтського міністра оборони Дмитрія Язова для обговорення проблеми обмеження озброєнь. Якщо запрошення буде прийнято, то не буде перша в історії зустрічі міністрів оборони двох великих держав. Американська сторона запланувала її на початок листопада.

Як повідомляють, два тижні тому міністр закордонних справ СССР Едуард Шеварднадзе підтримав ініціативу під час розмов з президентом Роналдом Регеном і державним секретарем Джорджом Шульцом і в своїх публічних виступах. Розмовляючи з репортерами після переговорів з Дж. Шульцом, Е. Шеварднадзе зауважив, що порядок дня зустрічі міністрів оборони може включати „збереження і зміцнення договору про протиракетну оборону“, зокрема, різні позиції, що стосуються порушення договору про протиракетну оборону“.

Мова йде про договір 1972 року про обмеження систем протиракетної оборони, а також про твердження Білого Дому, що Москва порушила цю угоду, побулдували біля Красноярська величезний радар. К. Вайнбергер неодноразово кри-

тикував СССР за створення цієї радіолокаційної станції. „Ми пропонуємо зустріч міністрів оборони, щоб обговорити різні порушення, які нібито мають місце“, сказав у Вашингтоні Шеварднадзе. Він також запропонував, щоб міністри оборони обговорили військову доктрину обох країн, особливо в світлі того, що СССР теж виявляє зацікавлення до ідеї скоротити збройні сили до рівня, потрібного для оборонних потреб даної країни.

Хоч Шеварднадзе створив враження, що саме СССР був ініціатором зустрічі міністрів оборони, Пентагон заявив, що вперше відповів пропозиції зробив Вайнбергер весною минулого року попередникові Д. Язова, маршалу Сергєєві Соколову. Однак С. Соколов не відповів на запрошення.

ЖАЛІБНІ СХОДИНИ

Філадельфія. Дирекція Східно-Європейського Інституту ім. В. Липинського у Філадельфії повідомляє фундаторів: „меченатів та членів, що в неділю 11-го жовтня ц.р., в 2-й год. по полудні, відбудуться жалібні сходи на пошану основника і президента св. п. Євгена Зиблікевича, тут в будинку інституту, при 469 Фламінґто вул.“

В АМЕРИЦІ

ДО САНТА МОНІКА У Каліфорнії прийшла і поселилася група бездомних мужиків, що їх виселено з Лос Анджелесу. Вони пішки зі своїми багажами пройшли цих 18 миль і розтабувалися на бережжі Тихого Океану. Тому, що ці землі є під юрисдикцією Департаменту парків і розваг, то їм покищо не заборонено розгосподарюватися. Виселено цих бездомних з Лос Анджелесу тому, що на місці, де вони жили, будуть будувати станцію для підземки.

ВЕЛИКИЙ ПРОМАХ американської експортної контролю доправив до того, що совєтської власності фірма у Західній Німеччині придбала могутній компютер, який як твердить Департамент оборони, є небезпечним для оборонної системи ЗСА. В кожному разі тепер їде гостра суперечка між Департаментом торгівлі, який намагається за контролею законів експорту, та Департаментом оборони, який регулює експортм заавансованих машин і технологій.

У ВАШІНґТОНІ В ПОНЕДІЛОК, 28-го вересня ц.р., подано до відома, що 64 сенаторів підписали і ручно доставили листа президентові Роналдові Регенові, в якому вони висловилися проти продажу зброї Савдійській Аравії. „Нове і на нашу думку, непотрібне домагання Савдійської Аравії про зброю, приведе до непотрібної й непродуктивної сутички між Конгресом і Білим Домом, сказано в цьому листі, що його підписало 46 демократів та 18 республіканців.“

ЗГІДНО ІЗ ЗНАВЦЯМИ та професорами соціології в Канзаському університеті, американські хлібороби, щоби задержати при власності свої господарства, стараються вижити, якнайдовше, що має негативний вплив на їхнє здоров'я. Д-р Корнілія Флора, професор згаданого університету, заявила, що „обставини Третього світу дійшли до середньозахідних стейтів Америки“.

СМІТсонський Інститут повідомив, що продав всі свої інвестиції у фірмах, які мають до діла з Південною Африкою. Інститут, як і інші наукові та культурні установи були під тиском Конгресу та інших організацій, щоб позбутися своїх уділів у тих фірмах, бо може вийти збитковим, якщо федерально підтримувані установи сприяють урядові Південної Африки.

М. ГОРБАЧОВ ЗНОВУ ПОЯВИВСЯ НА ПОЛІТИЧНОМУ ГОРИЗОНТІ

Москва. — Михайл Горбачов, генеральний секретар ЦК КПСС, знову показався на політичному горизонті, після 52-ох днів відсутності у публічному житті і активності. Ця обставина викликала була різні спекулятивні міркування про атентат на нього через затрусіння харчів, погане здоров'я, а навіть політичну нестабільність у Політбюро. Очевидно, офіційні совєтські чинники, а зокрема представники міністерства закордонних справ СССР, систематично повторяли, що М. Горбачов перебуває на довшому відпочинку. На Заході натомість пояснювали відсутність совєтського лідера в Москві його інтенсивною працею над доповідями з нагоди 70-річчя жовтвеної революції і підготовою до третьої вершинної зустрічі з президентом Зеланих Стейтів Америки Роналдом Регеном, яка, правдоподібно відбудеться при кінці цього року, якщо в скорому часі переговори про редукцію нуклеарної зброї і відтягнення ракет середнього засягу будуть завершені.

Обгорілий, відпочатий і у добрій фізичній формі, М. Горбачов показався на телевізійній програмі при привітанні великої французької делегації і його особу, правдоподібно зумисне, тримали у світлі телевізора майже півгодини, щоб опрохити поголоски на Заході в Москві про хворобу генсека, про затрусіння харчами, спробу атентату на нього, серйозну атаку, гострі політичні дебати у пресі Політбюро, а навіть осушення його з посту генерального секретаря. Всі ці спекуляції почали поширюватися після того, як в західнонімецькій газеті „Більд Цай-

тунг“ появилася інформація про відсутність М. Горбачова в Москві, якого, мовля, ніхто не бачив на очі від 7-го серпня ц.р. Про правдивість відсутності совєтського лідера звичайні громадяни СССР і західні держави такі мабуть не довідаються поки на Захід не втече високий представник совєтської ієрархії, який був втасмичений в усі деталі його дошлого „хвороби“ чи „вакації“.

Політичні кола на Заході, а зокрема аналітики і спостерігачі, не були дуже зливали зникненням на деякий час Горбачова, бо його політика „гласності“, тобто більш відкритого суспільства, економічних і до певної міри політичних реформ, звільнення деякої категорії політичних в'язнів ліквідування частини концтаборів і тюрем, запрошення західних делегацій до психіатричних заведень, збільшення туризму і лібералізації, прийняття у деякому відсотку еміграційної політики, викликали багато незадоволення серед консервативно-шовіністичних кіл в комуністичній, особливо на верхах в Центральному Комітеті КПСС і Політбюро.

У вівторок, 29-го вересня М. Горбачов, прибувши до Москви, намагався бути якнайбільше в центрі уваги, зустрічався з багатьма особами, звертав увагу на завдання, яке повинні виконати СССР і ЗСА у відношенні до решти світу, але не згадував ні словом про свентуальну його зустріч з Р. Регеном. Великій французькій делегації (370 осіб), між ними колишній і теперішній політичні лідери, М. Горбачов мав заявити, що він працював над книжкою про свою політику „гласності“, яка має незабаром вийти друком.

У СВІТІ

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Ізраїля Шімон Перез сказав в інтерв'ю для журналу „Ньюзік“, що якщо З'єднані Стейти не послали свою флоту у Перську затоку, то втратили б довіру світу. Світ вважав би, сказав Ш. Перез, що З'єднані Стейти стоять „паперовим тигром“. На думку ізраїльського міністра, Іран не прагне до воєнної конфронтації зі З'єднаними Стейтами. Американська акція в Перській затоці показала, сказав Перез, що Совєтський Союз не може зрівнятися зі З'єднаними Стейтами щодо озброєння в цьому районі. Ізраїльський міністер висловив згодом, що недавні мирні жести президента Сирії Гафеза Асада в сторону Заходу означають, що Сирія хотіла б очолити арабський світ, об'єднавши його, але для цього Сирії треба жити в згоді з країнами Заходу.

КИТАЙСЬКЕ ПРЕСОВЕ АГЕНТСТВО Гсінхуа висловило протест з приводу „політичних виступів у ЗСА Далей-лямі“ — духовного лідера тибетських буддистів. Під час візиту в З'єднані Стейти Америки, що почався 19-го вересня, Далей-ляма, який в 1959 році втік в Індію, тобто через дев'ять років після захоплення Тибету китайськими комуністами, не раз говорив, що приїде час, і Тибет знову стане незалежним. „Всі країни світу визнають, що Тибет є невід'ємною частиною китайської території. Визнають це і З'єднані Стейти“, — говориться в комунікаті агентства Гсінхуа, яке вважає недопустимим, що ЗСА надали можливість Далей-лямі виступати публічно.

МОСКОВСЬКИЙ ЖУРНАЛ „Октябрь“ надрукував статтю Юрія Буртіна, в якій міститься найбільш гостра критика колишнього совєтського вождя Леоніда Брежнєва з часу приходу до влади Михайла Горбачова. Ю. Буртін вважає, що Л. Брежнєв і тодішній секретар ЦК в справах ідеології Михайл Суслов винні у виникненні дисидентського руху в Совєтському Союзі, бо звернули з „демократичного шляху“, аказаного Нікітою Хрущовим. За словами Буртіна, найбільш соціально активна частина інтелігенції знову була позбавлена можливостей вільно висловлювати свої думки в рамках совєтської системи і вона не мала іншого вибору, як перейти в табір вільнодумців. „Це сумна і драматична сторінка нашої історії“, — пише Буртін.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ПАКІСТАНУ Мохаммед Хан Джунейд, виступаючи перед Генеральною Асамблеєю ООН, запропонував ввести в Афганістан миротворчі війська ООН на перехідний період, який повинен настати після виведення з цієї країни совєтського окупційного корпусу. На думку М. Джунейда, міжнародні війська повинні забезпечити мир і стабільність і не допустити до братовбивчих сутичок між комуністами і партизанами. Прем'єр-міністр Пакистану сказав, що совєти ніколи не покинуть Афганістан, не будучи впевненими в безпеці своїх комуністичних ставлеників. Пакистан, як відомо, не лише представляє афганських борців за свободу, але й жевнєських переговорів про мирне врегулювання в Афганістані, але й активно підтримує муджاهدів, надаючи їм табори і тренувальні центри. Саме через Пакистан для партизанів переправляється більша частина зброї, переважно американської і китайської виробництва.

СВОБОДА

FOUNDED 1993

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montross Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda (201) 434-0237. UNA: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda", 30 Montross Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00.
Для членів УНСОЮЗу \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00.
Чеки "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Як довго ще „гласність“

Коли в 1985 році помер Андропов (справжнє прізвище Ліберман, то на надзвичайному засіданні 14-членного Політбюро тодішній міністер закордонних справ Андрей Громико запропонував обрати на генерального секретаря компартії СРСР 45-літнього Михайла Горбачова, аргументуючи, що це „чоловік з приємною усмішкою, але запальними зубами“. Так твердять відомі першорядні синдикальні коментатори Ровленд Івонс і Роберт Новак, які перевели кілька тижнів у Советському Союзі і свої спостереження оприлюднили в місячнику „Рідерс Дайджест“ за жовтень цього року (17 мільйонів накладу).

Названі журналісти розмовляли з видатними членами компартії, з советськими журналістами, дисидентами і сірими людьми. Цікаві їхні спостереження і власні заваги. Виходить із них що, як висловився один із їхніх розмовців, „Горбачов „грається з вогнем“. Його заповіді в загальних зарисах реформи покищо зводяться тільки до реторики, реально проявилися у звільненні мінімального числа в'язнів, злігднено значно цензуру, дозволено критикувати адміністративний апарат, дозволено писати відважніше про „помилки“ колишніх советських вождів — як це було за Хрущова. Але ця свобода слова і друку також має свої межі, наприклад не вільно критикувати Маркса ani Леніна.

Горбачов прихильно співпрацює з шефом КГБ Віктором Чебриковим. Коли „гласність“ проявилася уже в ділянці культури, то „перестройка“ ще не видно. Американські ділячі Заходу навіть формату англійської Маргарет Тачер і американської Джіні Кіркпатрик, хвалили зовнішні манери Горбачова і твердили, що з ним „можна співпрацювати“. А проте Горбачов і його прихильники з КГБ дотепер не скасували небувалої у світі системи засилання політичних в'язнів до „психушок“ і затримують у ГУЛагах ще кругло 10,000 політичних в'язнів. Сам Горбачов висловлюється дуже критично про відносини в СРСР за часу його попередників. Приймаючи весною цього року малярського вождя заявив йому: „Майже все, що діялося в Советському Союзі в роках 1928 до 1983 було зле і вимагає коректури“.

Але цієї коректури ще не видно. Розпочалася „ера Горбачова“ з його гаслами „гласности“ і „перестройки“ під тиском економічної кризи, яка грозить катастрофою. Але в цій найголовнішій ділянці дотеперішні реформи мінімальні. Попільшив Горбачов один мільйон присадичних господарств. Це становить тільки 4 відсотки управної рілі, яка належить до радгоспів і колгоспів. Все одно ці 4 відсотки напівприватних-куснів землі дають 10 відсотків всього хліборобського збору. Харчова ситуація у СРСР далі трагічна, советська хліборобська продукція становить одну третину продукції американської.

Советський уряд був примушений закупити в минулому році кругло 35 мільйонів тонн зерна у капіталістичних країнах Заходу. І цієї сумної ситуації на харчовому відтинку у пресі не подано — промовчано її тому, що вона є — поруч із терором КГБ — найбільшим джерелом проти-советських настроїв у масах. Терор КГБ зменшився постільки, що не виарештовують навіть демонстрантів — татар і балтійців. Але їх фотографують. І це каже здогадуватися, що коли минеться теперішня передишка, то всі ті, які взяли поважно „гласність“, можуть гірко потерпіти.

Названі американські журналісти-коментатори твердять, що вже є поважні позначки внутрішньої опозиції проти Горбачова. Ця опозиція назріває в рядах партійно-державного апарату, бо це упривілейована верства, яка боїться втратити свої привілеї. Ось так, наприклад, після катастрофи Чорнобиля вивезено негайно із загрозеної радіацією смуги дітей партійних членів — залишилися всі інші без журби за їх долю. Названі поважні коментатори-аналітики приходять до цього самого висновку, що його виразно у своїх публічних виступах висловив і президент Реген. без засадничої зміни системи не може бути дійсного замирення між Сходом і Заходом. І без такої зміни системи не може бути порриви в ділянці економіки. Але Горбачов і ціле диктаторське Політбюро аж ніяк не хочуть чи й не можуть вивести марксистської доктрини державного монополю на всю продукцію і розподіл. Вони не можуть змінити цю однопартійну систему на — демократичну в ділянці економіки — приватна власність з приватною ініціативою та суперництвом, бо це було б запереченням самих себе. І так то постало заморожено коло.

Олександр Левада, крім виступу в обороні української мови, кидає світло у своїй доповіді на театрі в Україні. Він каже: „Частина театрів стала в нашій республіці двома мовою. Цей вигаданий на Україні лінгвістичний театральний дуалізм на сцені, як і слід було чекати, виявляється у світлі рамки лише перехідним етапом до цілковитого витиснення української мови“. Олександр Левада перерахує театри в Україні, з якими це сталося. А далі він говорить: „Всесоюзне телебачення шотиння, наприклад, здійснює дуже цікаву змістовну передачу „Русская речь“. Чому б українському телебаченню не наслідувати цей приклад, чому б не створити постійну телепрограму „Українська мова“, залучаючи до неї найкращих мовознавців і письменників?“

Свої аргументи на захист української мови Олександр Левада підтверджує словами Леніна його відомої національної політики (до речі, як і кожний з промовців, подає Леніна за один із своїх аргументів у захист рідної мови) та — каже Олександр Левада: „Подруге, і це найголовніше (!) — каже він, — слід мати на увазі, що сучасні українські буржуазно-націоналістичні агенти імперіа-

Світлана Кузьменко

„ГЛАСНІСТЬ“ В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ

лістичної пентагонівщини здобувають певний пропагандський зиск якраз з кожного випадку ущемлення української мови. Отже, постановею питання про лінгвістичну рівноправність мов братніх народів Радянського Союзу вбиваємо з рук цих заокеанських ворогів українського народу чи не найважливіші пропагандистські козирі? Такий аргумент у захист рідної мови, на нашу думку, звучить дуже дивно. Але, можливо і такі аргументи, крім щосекундного посилення в кожній справі на Леніна, навіть і в такій самозрозумій, як ця.

Тамара Коломисць вбодіває за виховання українських дітей і просить не зникнути тиражі українських книжок під приводом, що, мовляв, справа це не прибуткова. „У селах їх не вистачає, їх не можуть доставити вихователі дисадків, щоб використати для роботи з малими“, — каже письменниця.

Найдовшою і найбільш

II.

визнаючою промовою на Леніні, надрукованою в газеті — промова Дмитра Павличка. Дмитро Павличко наводив статистику українських шкіл у столиці і обласних центрах України, з якої виходить, що українських шкіл у головних містах республіки 16 відсотків, а російських — 84. За даними Всесоюзного перепису населення 1979 року, людей, які подали, що живують українською мовою рідною — 43,855,938. „Це число варто запам'ятати, — говорить Павличко, — бо воно має таємну властивість — як тільки воно зростає, починають падати тиражі українських літературних журналів, „Літературної України“, переплітаних і взагалі книжкових видань“.

„Переважає більшість українських людей в обласних центрах і столиці, УРСР, — говорить Павличко, — наважеться російською мовою. Звичайно, це результат дії закону про те, що батьки мають право вибирати мову навчання

для своїх дітей, так, ніби самим народженням дитини вже не вибирає материнської мови, ні Вітчизни. Правильно сказав Олександр Гончар, що закон цей — лицемірний і антидемократичний. Взявши нібито під захист усі наші, цей закон діє лише в одному напрямі. За 27 років його активного діяння позникали українські школи в багатьох містах України і, якщо він діятиме далі, зникнуть і з містечок і сіл, і залишаться, як же бо-лісно мені це сказати, на канадській землі. З недавнього часу в Канаді організовано десятки державних (не приватних, а державних!), шоправа, початкових шкіл з українською мовою викладання. В них охоче вчаться не тільки діти канадців українського походження, а й діти англійських канадців. Вважається, що англійську мову вони знають із повсякденного користування, а знання української дасть їм вихід у великий слов'янський світ. Однак на канадський приклад не можна посилається, як на приклад вільного вибору батьками національних шкіл, бо в Манітобі, Альберті чи Британській Колумбії українська мова — це іноземна мова, і, отже, українські школи в Канаді

(Закінчення на стор. 4)

СПРОБИ ПОЛІПШЕННЯ ЕКОНОМІКИ СРСР

різні причини і дискусії за тим криється одна правда, а саме: що господарство СРСР крахує, а це вимагає зміни не тільки в управлінні, але також в плануванні як промисловості, так і сільськогосподарстві. Вони, урядові чинники СРСР, признаються, що армія і оборона СРСР забиратимуть гроші потрібні для інвестицій у народне господарство. Доскопиди ця московська, нехристиянська комунa будувала мілітаризм, щоб втримати „миру у світі, для радянського народу“. Але без огляду на причини фактом залишається те, що шоденне життя в СРСР вимагає господарських змін. Деякі чинники хотіли б повернути ці зміни в напрямі ринкових засад господарювання. Однак партія шукає виходу із ситуації в централізації, себто контролю над господарством.

З концепцією партії ніяк не погоджуються закордонні підприємці, яким Москва запропонує давати заснувати спільно деякі роди підприємств на території Росії. Не зважаючи на переконливі обіцянки СРСР європейські і американські підприємці прийняли пропозиції довести обережно. Щоби заохотити і переконати закордонних підприємців, совети твердили, що вони відкинули понад сто закордонних пропозицій через брак спільних інтересів, а тільки 12 прийняли. Західні експерти в справах закордонної торгівлі потвердили, що кілька пропозицій передискутовано і узгоджено; тут входять такі справи як видання журналу моди, чи щось подібне. Однак офіційно і легально ніякого контракту не підписано, як це стверджують закордонні

підприємці. Вони, західні експерти, знають з досвіду, які труднощі мають спільні контракти з комуністичними підприємцями інших країн. Москва також не ліша для заградичних торговельних підприємств, вважаючи що їх основним завданням є робити диски. Совети не хотять спільного з усіма контракту, але з кожним партнером окремо. Все це ускладнює плани Москви.

Советський Союз допущенням закордонних підприємств хоче досягнути, деще: тверду валюту, друге: збільшити експорт фабричних виробів. Спочатку советський уряд хотів би підняти якість своєї продукції до міжнародного ступеня. Але проникання підприємств західних держав у советський ринок є досить обмежене. Совети не заважають, що чужі підприємці зможуть самостійно планувати продукцію без втручання локальних плановиків. Згідно зі советським правом, директором фірми мусить бути советський громадянин. Далі такі питання як ціни, робітничі справи, розділ зарплати — все це дуже ускладнює наладження співпраці підприємств із Москвою.

Західні підприємці хотіли б самі бути відповідальні за продукцію для внутрішнього советського ринку. Советський импорт машин та інших частин, закордонні контрактори хотіли б замінити внутрішнім виробництвом. Зрозуміло, що для стимулу промисловості потрібно сирівці, що їх Москва має в сибірських районах. Труднощі ці — тільки з їхнім видобутком. Великі родовища сирівці знаходяться у таких місцевостях, як: Красноярськ,

Кама, Іркутськ. Тут знаходяться природні поклади: заліза, алюмінію, природного газу, ропи нафтової, вугілля, золота, платини тощо. В цих місцевостях розвинена також автомобільна промисловість.

Справа тільки в цьому, що видобуток промислових сирівців — це дуже коштовна річ. Для цього потрібно відповідних інструментів, що їх Москва може купити на Заході, але за великі гроші. Советський Союз заключив договір з американською фірмою Оксидентол, яка мала б зайнятися будовою довжини 1,500 миль вугільних і зливних труб. Ці труби повинні переносити мішанину себто вугілля і воду з родовищ у Сибірі до Уральських гір, і там вони поділяться б на дві частини. Одна — доставляла б металургійне паливо для перетоплення залізної руди, а друга постачала б опріявлені вугілля для палива у фабриках. Такий експеримент має коштувати Советський Союз великі гроші. Совети також зробили запотребування приблизно на 200 мільйонів доларів на інвентар для: харчової промисловості, добування вугілля, заліза, лісової ділянки, та обрібних землі. Замовлено це все в Західній Європі, Японії і ЗСА. Це все потверджує одну правду, що директивна система все була дефіцитною і такою залишиться у відношенні до системи з приватною власністю. Це повинні мати на увазі ті, хто хоче бачити комуністичну систему в своїй країні.

Поліпшення цієї централізованої мертвої господарської системи в советській імперії може прийти тільки тоді, коли там буде повна свобода слова, рухів та ініціативи людини, приватної власності та вільного ринку. Одним словом при повній зміні системи в принципі.

Яр. Климовський

Роксолана — сюжет для турецького драматурга

Розвиток справжнього театального життя в Туреччині дається шойно з постановом турецької республіки (29-го жовтня 1923 р.) за Кемалє Атюрка.

Постатє театральна школа й у театральних ансамблях є вже багато жінок у противоріч до давніх часів, у яких жінкам виступати на сцені було заборонено. Постає опера, оперета і балет.

На маргінесі цього, слід пригадати, що не зважаючи на це, що наш нарід був на протязі сторіч поневолений, не згадуючи періоду цілковитого заборони театру, наш театр має триста літню історію. Вистачить згадати, що вже з XVI сторіччя починають діяти в Україні шкільні театри, а якщо мова про професійні театри, то в 1751 - 53 роках діяв Театр Кирила Розумовського. Наприкінці XVIII сторіччя діє Харківський Вільний Театр. На початку XIX сторіччя діють міські професійні театри — в Києві, Одесі, Полтаві. Під кінець XIX сторіччя і початок XX сторіччя існують уже дуже добрі українські професійні пересувні театри — Кропивницького, Старицького, Садовського. У Галичині від 1864 року діє театр „Руської Бесіди“. У 1920 році Леся Курбас у Білій Церкві ставить „Макбет“, а Олександр Захаров „Отелло“ 1923 року у Львові. Цей короткий перелік свідомо доказує, що ми, українці, під поглядом театального мистецтва випередили не один державний нарід.

Вертаючись до теми, в сьогодиншій Туреччині є 25 державних театрів, 30 приватних і кількадесят міських. Театр є великий пошана, а актори дуже популярні. Серед сорока письменників, що працюють для театрів, радіо, телевізії, заслуговують на окрему увагу: Гінтер Дімен, Більгусу Еренус (жінка), Гайлун Танер і Орган Асена (з професії лікар), що написав 30 драматичних творів. Крім цього чимало текстів для радіо і телевізійних програм. Він теж і поет. Стоїть, однак на, становивши, що театр, не зважаючи на радіо й телевізії, викликає більший вплив на формування особистості лю-

дини, тобто особливостей характеру, поведінки тощо. У цьому театральному сезоні в Стамбулі йдуть його дві п'єси. В обох — героїнею є султанша Роксолана.

Як знаємо, жодна з величезного числа жінок султанів, ani перед нею, ani після неї, так не змінила султанського двору, як вона — Роксолана. Вона не лише стала першою дружиною Сулеймана II, але ще й вимусила на ньому офіційне вичання, чого до того часу не робив жоден володар османської імперії.

„Була це постать до цієї міри приваблива та привертала до себе увагу, — сказав Орган Асена, — що я міг би про неї написати ще більше інших творів“.

Загалом Орган Асена написав три п'єси з життя Сулеймана II (1520 - 1566) і його дружини Роксолани. Першу п'єсу на цю тему виставлено в Стамбулі 1959 року, рік пізніше в Парижі. Остання його п'єса „Роксолана“, прем'єра, якої відбулась у жовтні 1985 року найповніше передає життя цієї султанши.

Слід сказати, що В'єслав Краська, уривок матеріалу якої я використав для цього тексту доволі докладно вивчила історію турецького театру, проте, згадуючи в своїй статті Роксолану, висловилася про неї, як „єдиної султанши польського походження“. Тому я вислав листа-спростування на руки головного редактора польського тижневика в Кракові „Жице літераче“, підкреслюючи, що Роксолана, Настя, донька українського священника о. Гавриїла Лісовського, пароха Стратина біля Рогатина, в ніякому разі не могла бути полькою. Крім цього я покликався на гасло лексикону „Польського державного видавництва, яке на 1005 сторінці (середука: колонка) у вільному перекладі звучить: Роксолана (Hurrem Sultan), б. 1505-61, дружина турецького султана Сулеймана II, українка схоплена в ясир; мала вплив на державні справи“.

Микола Щербак

Княгиня Ольга

На клич її, у сиву давнину,
Некаче повінь із степів мутну.
Дружинники в боях великих
Спільня печенігів диких
І в хижих хазах ворога долав
Хоробрий син і воїн Святослав!

В добу поган, як темна ніч, німу
Вона зоставила глуху пітьму
І увійшла у християнське світло...
Тоді до хмар торкнувся храм Іллі —
За долю української землі
Із ості її полинула молитва!
Пресвітає сонце в небесах розвітало,
Коли вона у радичні привітлі,
Із гір висохлих, над савитим Дніпром,
Народ хрестива осяяним хрестом —
Княгиня! — перша королева в світі!

(Із збірки „Пахоці Суцвіття“).

Зенон Городиский

НЕЗАБУТНІЙ ЕПІЗОД ІЗ ЧАСУ СОВЕТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ ГАЛИЧИНИ

(Пам'яті Патріярха Йосифа у третю річницю його смерті)

Вибираю цей, як я назвав, „незабутній епізод“, із поховальних листків свого нотатника, в якому чимало цікавих подій, фактів, спостережень, яких я був свідком чи співучасником, і згадки про осіб, яких я зустрічав чи з ними співпрацював на протязі своєї більше чим 50-літньої служби нашій спільній справі. В цьому епізоді головну увагу звертаю на війнятково-шкільну, хоч і припадкову, зустріч двох українців із двох відмінних світів, в той час вже колишнього ректора Духовної Академії у Львові, о. д-ра Йосифа Сліпого, пізнішого Митрополита Галицького і новопризначеного ректора Львівського Державного Університету ім. Івана Франка проф. Михайла Марченка, дає сл. п. Валерія Марченка відомого журналіста дисидента.

Було це пам'ятної осені 1939 року у Львові, після того, коли то в висліді коляборації Сталіна з Гітлером на підставі Пакту Ріббентропа-Молотова, „доблесна червона армія звільнила Західну Україну від гнету польських панів і поміщиків“ як це трібула на увес свей большевицька преса і радіо. Хоч всі ми раділи упадком „панської Польщі“, яка на протязі майже 20-ти років нищила нас, то прихід большевиків на Західно-українські землі викликав серед широких кіл населення і провідних українських кіл велике пригноблення почуття непеаности і турботи за

завтра. Чимало українців, видних діячів старшого і молодшого націоналістичного покоління, вирішили вийхати на захід т. є. за тзв. демаркаційну лінію, що проходила по річці Сян; сподіючись, що події зміняться і доля усміхнеться, як це було 20 років тому. Було чимало видних діячів, які вирішили „залишитися з народом і ділитися його долею і недолею“, як це вони заявляли, а за що вони дорого заплатили: життям, тюрмою чи засланням. Я особисто вирішив залишитися при своїх старенних батьках і ділитися незвідну долю „советського громадянина“, долю непеаности, турбот і небезпек за життя. Як рядовий член ОУН і до того з майже незамітним політичним ставем я вірив разом з іншими такими як я, що якщо перетриваю большевицьке лихоліття. А були це складні, важкі і дуже небезпечні майже два роки підсоветської дійсности, які ми пережили аж до часу вибуху німецько-советської війни, коли то повернулися наші рідні, приятелі і друзі, повернулися з тзв. малої еміграції, повернулися вони (вони „двома шляхами“, повернулися) розбитими; що на нас „підсоветських українців“ і націоналістів зробило зокрема гнітуче враження. І треба було нам неспіврозумовим чимало часу, щоб розібратися у всьому і нарешті рішитися з ким і куди йти далі.

Але повернемося до основної теми нашої розповіді-спогуду з перших місяців большевицької окупації західно-українських земель нашої Батьківщини. Після початкових днів-тижнів фанфар і несамовитого галасу про „звільнення“, „з'єднання“ і „радість західних українців“ з цього приводу прийшли сірі дні підсоветської дійсности — недостатні і турботи за завтра. Були і деякі цікаві моменти серед цієї сірої і незвичної нам дійсности. Згадати б тільки відкриття цих переіменування львівського університету „Івана Казімежа“ на назву „Львівський Державний Університет ім. Івана Франка“ і призначення першим його ректором професора Київського Університету ім. Тараса Шевченка проф. Михайла Марченка, історика і дослідника української старинної культури. Це був безперечно

важний момент, коли взяти до уваги довголітню історію боротьби галицьких українців за університет за австрійських і польських часів та „досуп“ української Мелоди до вищих студій. А тут одним „указом“ загадано що болочку справу і наша молодь — „сини і дочки селян, робітників і трудової інтелігенції“ одержали можливість „безкоштовної освіти“. Чимало українських професорів також запрошено до наукового складу, щоб тільки згадати деякого: проф. В. Сімовича, проф. Івана Крип'якевича д-ра Давидяка, проф. Мечника, д-ра Марітчак, д-ра Топольницького, з молодших д-ра Ю. Федіньського тоді мрга О. Вороника. Треба сказати, що особисто новопризначений ректор проф. М. Марченко діяв про те, щоб змінити характер професорського, студентського і адміністративного складу університету, коли взяти до уваги наявний його стан в той час. Не один студент-українець із того часу пам'ятає що спокійну, маломовну і працювиту людину на пості ректора Львівського Державного Університету ім. Івана Франка. Адже ж крім переваги полків і жінок в університеті поступили ж і сотні студентів біженців із заходу полків і жінок, які всі були в той час „сини і дочки трудящих“ і як студенти мали сміх та забезпечені побутові умови. Отож, збільшення числа українців-студентів у львівському університеті, що носив ім'я „Івана Франка“ було не тільки, можливо, прихованим-в тії дійсності патріотизму київських професорів, але і їх амбіцій з завданням, коли згадати галас і настійливості студентів неукраїнців, зокрема отих „біженців“ із заходу. Не було і приміщення і викладацької залі для великої кількості студентів. Ось тому проф. М. Марченко і декан правничого факультету проф. Недбайло звернули увагу на будинок Духовної Академії при вул. Коперника, що містилася недалеко Головної Пошти. Будинок малоді Семінарії був зайнятий військовою частиною, ах мажало якесь спеціальне доручення і не хотіла його звільнити для „цивільних“ не зважаючи на інтервенцію університетських чинників.

Продовження буде

Фестиваль...

(Закінчення зі стор. 1)

демонструвала), Мотри Ма-
люца-Янюк (трипільські
азори), Марія Бокало,
Слава Васалак, Анна Кені
(Сестрицтво церкви св. Ми-
хайла), подружжя Слотів з
Мериленду та Сестрицтво
церкви св. Андрія з вишив-
ками і керамікою. Як кар-
тини, так і кераміку пооди-
ноклих мистців відвідувачі
могли придбати.

Окремою atrakцією фести-
валю був кіоск Галини
Мудрої, в якому мисткиня
демонструвала писання пи-
санок з поясненням та мала
безліч чудових писанок.

Виставка українського
народного мистецтва, вла-
штована в більшості захо-
дами членства США, була
на доброму рівні, подібно
як і минулими роками. Біль-
шість експонатів були влас-
ністю мр. Лідії Лемішків,
д-р Дарію Коструб'як, Надії
Зинкевич, та Євгенії Чорняк
(кераміка). Відвідувачі цієї
виставки могли також пере-
глянути ряд лікувальних
видав про українське мис-
тецтво і культурні пам'ят-
ки. Діжували на цій виста-
ві Ярослав Солган і
Лідія Марковська.

В кіоску відділу Ліги Ук-
раїнців Католиків в Амери-
ці була виставка релігійних
предметів та інформації
про УКЦеркву в ЗСА. Там
теж висвітлювалися фільм
про українське писанство. Міс-
цева станиця Пласту мала
станок з інформацією про
свою організацію, як теж і
показ сторінок з журналу
„Нешенел Діжорграфі" зі
статтею М. Едвардса про
Україну.

Інформаційній кіоску був
присвячений кіоск мис-
цевого відділу ООЧМС (В.
Степана). Української
Едукаційної Асоціації Ме-
рилленду (С. Басараб) і відді-
лу АОЛПУ (О. Палійчук і
інші). Відділ АОЛПУ зби-
рав теж підписи під петиці-
ями в обороні Лева Лук'я-
ненка і Івана Кандиби.

Комітет подбав рівно за
відповідну програму. В су-
боту, 29-го серпня, на сцені
відбувся показ української
історичної жіночої нощі. По-
шу цю відтворили членкині
64-го Відділу США в Нью-
Йорку і вона зображує одя-
ги українських жінок різних
станів на протязі століть —
від сарматських часів до
XVIII століття. Христия-
на Навроцька і Люба Артиме-
шин з Нью-Йорку допомогли
перевести цей показ нощі.

Зірка Гаюк і Оксана Палій-
чук були ведучими показу, а
модельками були: Ана Бой-
ко, Галія і Марія Чечулин,
Марія Радь, Леся Попо-
вич-Федерик, Галина По-
пович, Лариса Бендик, Улья-
на Стельмах-Степ, Маруся
Зозуляк, Ірина Зозуляк, Іва-
нна-Джінні Хома, Маруся
Блашків, Ліда Сушко, Ірма
Корж, Ліда Чумако-О'Ніл,
Вікторія Варварів, Віта Кон-
дратенко, Марія Уляно-
вич, Ліза Полічук, Зірка
Ганас. Юними модельками
були Іваночка Чорна, Ксе-
нія Палійчук і Тереня Чор-
нодольська.

Були також виступи ук-
раїнської оркестри „Дні-
про" та бандуристки Леви
Свицького, нового імгран-
та, який в 1983 році зоргані-
зував був при УСКТ в
Гданську в Польщі ан-
самбль бандуристок.

В неділю, 30-го серпня,
показ нощі був двічі, як теж
і виступи бандуристки Сви-
цького. Головною atrak-
цією однак, як і минулими
роками, були виступи міс-
цевого українського танцю-
вального ансамблю „Ли-
ман" під мистецтвом керів-
ником Ореста Ласюка. Ан-
самбль справді дуже по-
пулярний в Балтиморі і ба-
гато відвідувачів прийшло
в неділю щоб його побачити.

Права сторона залу відкри-
ла була харчовими станка-
ми для відвідувачів. Були
там кіоски: католицької па-
рафії св. Михайла, правос-
лавної парафії св. Михайла,
католицької парафії св.
Апостола Петра і Павла,
59-го Відділу США, ООЧ-
МСУ і СУМА, школи україн-
ознавства, Українського Спо-
ртового Клубу „Дніпро",
Лемко Дому і шпиталіка
св. Івана.

Відкриття фестивалю від-
булося в суботу відпіван-
ням американського і ук-
раїнського гімнів Вірою Ган-
кевич-Мекфітерс. Описля А.
Чорний, привітав присутніх
представив членів комітету
та передав ведення про-
грами мр. Зірці Гаюк. В цей
час привітали відвідувачів
фестивалю також і конгрес-
менка Гелен Деліч-Бентлі.
У неділю, наш фестиваль
відвідав мейор Балтимору
Клеренс „Ду" Бірнс, який
саме був в роз'їзді передви-
борчої кампанії.

Комітет надрукував про-
грамку фестивалю, що їх
графічно оформив Климен-
тий Баб'як, а склав друком
Віталій Зинкевич. Був також
розганий „діточий
куток", де Віра Ганкевич-
Мекфітерс влаштувала для
дітей різні забави та і гри.

Перше Святе Причастя в Омага

Отець Й. Газуда з дітьми, які прийняли перше Святе Причастя.

У неділю, 16-го серпня
ц.р., в день храмового пра-
зника парафії Успення Пре-
святої Богородиці в Омага,
Небраска, дев'ятеро дітей
прийняли перше Святе При-
частя.

Це був великий і радісний
день для парафії, гостей, а
особливо для батьків. Та-
кож особливий день, бо це
перший раз після 11 років у
цій парафії стільки дітей
приступило до першого Свя-
того Причастя. У 1976 році
було дев'ятеро, у 1982 році
— одна дитина, в 1983 —
трьох, аж ось тепер знову
дев'ять. Це була неможлива
радість і велика честь для
нашої парафії, а особливо
наочний знак Божого благо-
словення.

Щоб приготуватися до
цього важливого дня, діти
приходили на виклади ре-
лігії та обряди кожного ві-
тірка та четверга упродовж
цілого літа. Учителюючи
була Іванна Сокальська,
яка посвятила свій вакансій-
ний час, щоб приготувати
дітей парафії до цього вели-
кого дня в їхньому житті.

У неділю о годині 9:30
рано діти увійшли процесій-

но до церкви, тримаючи в
одній руці запалену свічку,
як знак їхньої горючої лю-
бові до Ісуса Христа, а в
другій синьо-жовті квіти,
які поставили перед іконою
Почаївської Пресвятої Бого-
родиці на тріпаді, а опис-
ся зайняли місця в перших
лавках, які були прикраше-
ні.

Після урочистої Святої
Літургії і співу „Многая
літа" першим причасником
парафії і гості зійшли до
залу під церквою. де цер-
ковне Сестрицтво приготу-
вало святковий обід, під час
якого першопричасники за-
сиді разом з отцем парохом
і гостями за почесний стіл.

Цікаво підкреслити, що
всі діти, які приступили до
першого Святого Прича-
стя, походять з мішаних
подруж. Подасмо їхні іме-
на: Мішель Лей-Брумелс,
Паміла Брумелс, Меліса
Ларсон, Ендрю Марі Сан-
тон (змінено з „Савчук").
Джон Сантон, Християна
Шмет, Грек Шмет, Крістен
Віджентон і Л'Енн Ві-
джентон.

о. Йосиф Газуда

М. Комічак і Д. Возняк отримали призначення

М. Комічак (ліва) і Д. Возняк.

Клівленд. — Маркіян Ко-
мічак і Давид Возняк, спі-
керівники школи українсь-
кого танцю „Каштан" у
Клівленді, Огайо, отримали
нагороду в сумі 5,000
дол., як призначення почесно-
го звання в ділянці хорео-
графії на 1988 рік від Ми-
стецької ради стейту Огайо
за їхню працю в ділянці
українського народного тан-
ку.

Мистецька рада стейту
Огайо вирізняє визначні
праці в різних мистецьких
ділянках на те, щоб захо-
тити мистців поселюватися і
працювати в цьому стейті.
Із 700 аплікантів заледве 10
відсотків здобули це зван-
ня. Ці нагороди уділяються
особам з винятковим та-
лантом і базуються на яко-
сті виконаних мистецьких
праць. Маркіян і Давид
отримали нагороду за хорео-
графію двох варіантів „Го-
пака", які традиційно є фіна-
лом українських танцюваль-
них програм.

Давид і Маркіян опрацю-
вали хореографію для шко-
ли українського танцю „Ка-
штан" і її ансамблю. Школа
була заснована в 1979 році.
Метою школи й ансамблю
є розвивати й поширювати
мистецтво українського тан-
ку серед молоді.

М. Комічак і Д. Возняк є
талановитими мистцями-
хореографами. Маркіян

має особливий досвід як
виконавець. Зимою 1974-75
року він прилучився до
танцювальної групи Рома-
на й Леви Строчків, які
впродовж 10-ох тижнів ви-
ступали біля 300 разів у
славній Радіо Мюзик Голл в
Нью-Йорку з програмою
українських народних тан-
ців. В 1975 році Маркіян
заснував для завантажених
танцюристів Америки й Ка-
нади школи у Кетсільських
горах і ними проводив на
протязі шістьох років.

Давид вступав у складі
американського танцюваль-
ного ансамблю при Пойнт
Парк коледж у Піттсбурзі,
Па. Крім інструктора у шко-
лі „Каштан", він тепер є
інструктором клас харак-
терного танку в Школі клів-
лендського балету. В лю-
тому 1987 року Давид отримав
подібну нагороду від
Мистецької ради стейту
Огайо в сумі 1,740 дол. в
категорії традиційного ми-
стецького „апрентісшип"
враз із Стефаном Герна-
го, учнем школи „Каш-
тан".

Маркіян і Давид працю-
ють тепер над розученням
нового репертуару для шко-
ли „Каштан", але також в
Клівленді, але також в
інших містах впродовж на-
ступного року.

Св. п. Теофіл

(Філько) Ольшанський

Тихо і без гомону відій-
шов з цього світу націона-
ліст, член підпілля Укра-
їнської Військової Органі-
зації (УВО) і член ОДВУ —
Теофіл Ольшанський. Дру-
жина повідомила брата Ми-
хайла в Чикаго, що св. п.
Теофіл дістав мозковий
удар, лежав два місяці без
пам'яті і помер 21-го червня
ц.р. в Лос Анджелесі, Калі-
форнія, де його тіллі остан-
ки спалили і поховали.

Як близький друг покій-
ного і посвоячений з роди-
ною Ольшанських (по Ку-
жель), я не можу, але му-
шу, зрозуміти, що про ста-
рих членів воєнної емігра-
ції нема кому написати по-
смертної згадки. Відійшли
ті, що знали їх, а ті, що
лишилися, не пам'ятають, а
можуть і не знають, що ста-
лося: чому велика українсь-
ка громада Каліфорнії або
родина Покійного не дала
знати в час, бо можна було
поховати св. п. Теофіла
біля його матері св. п. Єли-
савети, яка похована на
цивинтарі парафії св. о. Ми-
хаїла в Чикаго в 1966 році.

Теофіл Ольшанський — це
кольторна постать укра-
їнського підпілля, дійсний
революційно-активіст, на-
роджений 18-го березня
1905 року в містечку Хірів,
Перемиської землі. Батько
отець-криштанієць Іван був
довгі літа парохом багаті
парафії Хірів. Хірів був
близьким до чину Єзу-
їтів з великими забудова-
ми і вшехольним поль-
ським громадянством, ви-
хованим на киричці „Огнем
і Мечем" письменника Сенке-
вича. Треба було не раз тер-
піти о. Іванові Ольшансь-
кому від такого оточення,
але він давав собі раду,
виховав трьох синів і чоти-
рох дочок на українських
пробових дітях.

Світлої пам'яті Теофіл
скінчив гімназію в Перемі-
шлі маторою, але націоналі-
стична діяльність в краю, а
відтак на „Еміграції" не до-
зволена йому скінчити даль-
шій студії. Його старший
брат Андрій, теж по маторі,
який був невідататататат
на маршалка Пільсудського.
При допомозі УВО виїхав
після атенату до Панами в
Центральній Америці. Тео-
філ кинув бомбу на віз,
що ним їздив президент
Польщі під час так званих
Східних Торжів у Львові в
1926 році. Організація до-
помогла йому втекти з
краю на острів Кубу в цій
різку, відтак — до держави
Гондурасу.

Третій син отця Івана
Михайло (живе в Чикаго)
теж не пас задніх. Його
просила мати Єлисавета, з
дому Чертенко (вона — пра-
вославна, родом з Кам'яних
Пільсудських), щоб кінчив
по маторі університет і на-
був якийсь фах, але син не
послухав: відмовився він
теж служити в польському
війську. Його арештували і
під багнетом провадили
головною вулицею Хірова,
а польська чернь кричала:
„То руського ксьондза з
Хірова син не хоче служ-
ити Польщі. Він попов до
Берези Картузької".

В Гондурасі св. п. Філько
був якийсь час полковни-
ком армії. Був це час, що
всюди в Центральній і Пів-
денній Америці робили ре-
волюцію полковники, а в
Гондурасі — революцію
робили шокори. Нова хун-
та прогнала попередню, і
Філько мусів тікати до ЗСА.
На шість мав він тут тітку,
яка перед Першою світо-
вою війною емігрувала до
Америци і мала ризницю на
Ріверсайд Драйв в Нью-
Йорку. Тітка заопікувалася
братанком, але несподію-
ваний молодіш хотів йти в
мандри. В Нью-Йорку він
закінчив школу танців Ва-
силья Авраменка, відтак
вчив і брав участь в украї-
нському житті. Був він непо-
тамований, все готовий св.
п. Теофіл до чину і акції,
тож у місті Пасейжі, Н. Дж.,
після відкату посла Грив-
нака з польського союму

Св. п. Теофіл Ольшанський

руки, — він скоро доробив-
ся, хоч не прав'язував варто-
сти до гроша. За моєї па-
м'яті він був танцюристом,
артистом, столяром, те-
лесю, контрактором — бу-
дівничим, продавцем неру-
хомостей, майстром, друка-
рем, ліногінтистом і редак-
тором. До тижневика „Ук-
раїна" в Чикаго він до-
ставляв мені гумористичні
„шкіпи" „оліветом". Якогось
„Го" ринів св. п. Теофіл
переселився до Лос Анже-
леса, де мав малий бізнес.
Любив він різьбярство, ар-
хітектуру і архіварський шу-
тку. Йому, дуже спритному,
треба було лише сказати:
„Зроби щось, Фільку, на
Новий Рік на забаву!" і
цього вистачало. Для мене,
що відгравав в уніформі
ролю „Старий Рік", вироб-
ив він коров'ячу шкіру з
головою і рогами; в се-
редині шкіри я був спереду,
а мій кум, січовий стрілець
Михайло Баран — ззаду. І
так ми танцювали. На фонд
оборони українських політ-
в'язів прийшла з імпрези
велика сума (не пам'ятаю
як) грошей. Але як ми
послухав: відмовився він
теж служити в польському
війську. Його арештували і
під багнетом провадили
головною вулицею Хірова,
а польська чернь кричала:
„То руського ксьондза з
Хірова син не хоче служ-
ити Польщі. Він попов до
Берези Картузької".

В Гондурасі св. п. Філько
був якийсь час полковни-
ком армії. Був це час, що
всюди в Центральній і Пів-
денній Америці робили ре-
волюцію полковники, а в
Гондурасі — революцію
робили шокори. Нова хун-
та прогнала попередню, і
Філько мусів тікати до ЗСА.
На шість мав він тут тітку,
яка перед Першою світо-
вою війною емігрувала до
Америци і мала ризницю на
Ріверсайд Драйв в Нью-
Йорку. Тітка заопікувалася
братанком, але несподію-
ваний молодіш хотів йти в
мандри. В Нью-Йорку він
закінчив школу танців Ва-
силья Авраменка, відтак
вчив і брав участь в украї-
нському житті. Був він непо-
тамований, все готовий св.
п. Теофіл до чину і акції,
тож у місті Пасейжі, Н. Дж.,
після відкату посла Грив-
нака з польського союму

руки, — він скоро доробив-
ся, хоч не прав'язував варто-
сти до гроша. За моєї па-
м'яті він був танцюристом,
артистом, столяром, те-
лесю, контрактором — бу-
дівничим, продавцем неру-
хомостей, майстром, друка-
рем, ліногінтистом і редак-
тором. До тижневика „Ук-
раїна" в Чикаго він до-
ставляв мені гумористичні
„шкіпи" „оліветом". Якогось
„Го" ринів св. п. Теофіл
переселився до Лос Анже-
леса, де мав малий бізнес.
Любив він різьбярство, ар-
хітектуру і архіварський шу-
тку. Йому, дуже спритному,
треба було лише сказати:
„Зроби щось, Фільку, на
Новий Рік на забаву!" і
цього вистачало. Для мене,
що відгравав в уніформі
ролю „Старий Рік", вироб-
ив він коров'ячу шкіру з
головою і рогами; в се-
редині шкіри я був спереду,
а мій кум, січовий стрілець
Михайло Баран — ззаду. І
так ми танцювали. На фонд
оборони українських політ-
в'язів прийшла з імпрези
велика сума (не пам'ятаю
як) грошей. Але як ми
послухав: відмовився він
теж служити в польському
війську. Його арештували і
під багнетом провадили
головною вулицею Хірова,
а польська чернь кричала:
„То руського ксьондза з
Хірова син не хоче служ-
ити Польщі. Він попов до
Берези Картузької".

В Гондурасі св. п. Філько
був якийсь час полковни-
ком армії. Був це час, що
всюди в Центральній і Пів-
денній Америці робили ре-
волюцію полковники, а в
Гондурасі — революцію
робили шокори. Нова хун-
та прогнала попередню, і
Філько мусів тікати до ЗСА.
На шість мав він тут тітку,
яка перед Першою світо-
вою війною емігрувала до
Америци і мала ризницю на
Ріверсайд Драйв в Нью-
Йорку. Тітка заопікувалася
братанком, але несподію-
ваний молодіш хотів йти в
мандри. В Нью-Йорку він
закінчив школу танців Ва-
силья Авраменка, відтак
вчив і брав участь в украї-
нському житті. Був він непо-
тамований, все готовий св.
п. Теофіл до чину і акції,
тож у місті Пасейжі, Н. Дж.,
після відкату посла Грив-
нака з польського союму

руки, — він скоро доробив-
ся, хоч не прав'язував варто-
сти до гроша. За моєї па-
м'яті він був танцюристом,
артистом, столяром, те-
лесю, контрактором — бу-
дівничим, продавцем неру-
хомостей, майстром, друка-
рем, ліногінтистом і редак-
тором. До тижневика „Ук-
раїна" в Чикаго він до-
ставляв мені гумористичні
„шкіпи" „оліветом". Якогось
„Го" ринів св. п. Теофіл
переселився до Лос Анже-
леса, де мав малий бізнес.
Любив він різьбярство, ар-
хітектуру і архіварський шу-
тку. Йому, дуже спритному,
треба було лише сказати:
„Зроби щось, Фільку, на
Новий Рік на забаву!" і
цього вистачало. Для мене,
що відгравав в уніформі
ролю „Старий Рік", вироб-
ив він коров'ячу шкіру з
головою і рогами; в се-
редині шкіри я був спереду,
а мій кум, січовий стрілець
Михайло Баран — ззаду. І
так ми танцювали. На фонд
оборони українських політ-
в'язів прийшла з імпрези
велика сума (не пам'ятаю
як) грошей. Але як ми
послухав: відмовився він
теж служити в польському
війську. Його арештували і
під багнетом провадили
головною вулицею Хірова,
а польська чернь кричала:
„То руського ксьондза з
Хірова син не хоче служ-
ити Польщі. Він попов до
Берези Картузької".

В Гондурасі св. п. Філько
був якийсь час полковни-
ком армії. Був це час, що
всюди в Центральній і Пів-
денній Америці робили ре-
волюцію полковники, а в
Гондурасі — революцію
робили шокори. Нова хун-
та прогнала попередню, і
Філько мусів тікати до ЗСА.
На шість мав він тут тітку,
яка перед Першою світо-
вою війною емігрувала до
Америци і мала ризницю на
Ріверсайд Драйв в Нью-
Йорку. Тітка заопікувалася
братанком, але несподію-
ваний молодіш хотів йти в
мандри. В Нью-Йорку він
закінчив школу танців Ва-
силья Авраменка, відтак
вчив і брав участь в украї-
нському житті. Був він непо-
тамований, все готовий св.
п. Теофіл до чину і акції,
тож у місті Пасейжі, Н. Дж.,
після відкату посла Грив-
нака з польського союму

руки, — він скоро доробив-
ся, хоч не прав'язував варто-
сти до гроша. За моєї па-
м'яті він був танцюристом,
артистом, столяром, те-
лесю, контрактором — бу-
дівничим, продавцем неру-
хомостей, майстром, друка-
рем, ліногінтистом і редак-
тором. До тижневика „Ук-
раїна" в Чикаго він до-
ставляв мені гумористичні
„шкіпи" „оліветом". Якогось
„Го" ринів св. п. Теофіл
переселився до Лос Анже-
леса, де мав малий бізнес.
Любив він різьбярство, ар-
хітектуру і архіварський шу-
тку. Йому, дуже спритному,
треба було лише сказати:
„Зроби щось, Фільку, на
Новий Рік на забаву!" і
цього вистачало. Для мене,
що відгравав в уніформі
ролю „Старий Рік", вироб-
ив він коров'ячу шкіру з
головою і рогами; в се-
редині шкіри я був спереду,
а мій кум, січовий стрілець
Михайло Баран — ззаду. І
так ми танцювали. На фонд
оборони українських політ-
в'язів прийшла з імпрези
велика сума (не пам'ятаю
як) грошей. Але як ми
послухав: відмовився він
теж служити в польському
війську. Його арештували і
під багнетом провадили
головною вулицею Хірова,
а польська чернь кричала:
„То руського ксьондза з
Хірова син не хоче служ-
ити Польщі. Він попов до
Берези Картузької".

руки, — він скоро доробив-
ся, хоч не прав'язував варто-
сти до гроша. За моєї па-
м'яті він був танцюристом,
артистом, столяром, те-
лесю, контрактором — бу-
дівничим, продавцем неру-
хомостей, майстром, друка-
рем, ліногінтистом і редак-
тором. До тижневика „Ук-
раїна" в Чикаго він до-
ставляв мені гумористичні
„шкіпи" „оліветом". Якогось
„Го" ринів св. п. Теофіл
переселився до Лос Анже-
леса, де мав малий бізнес.
Любив він різьбярство, ар-
хітектуру і архіварський шу-
тку. Йому, дуже спритному,
треба було лише сказати:
„Зроби щось, Фільку, на
Новий Рік на забаву!" і
цього вистачало. Для мене,
що відгравав в уніформі
ролю „Старий Рік", вироб-
ив він коров'ячу шкіру з
головою і рогами; в се-
редині шкіри я був спереду,
а мій кум, січовий стрілець
Михайло Баран — ззаду. І
так ми танцювали. На фонд
оборони українських політ-
в'язів прийшла з імпрези
велика сума (не пам'ятаю
як) грошей. Але як ми
послухав: відмовився він
теж служити в польському
війську. Його арештували і
під багнетом провадили
головною вулицею Хірова,
а польська чернь кричала:
„То руського ксьондза з
Хірова син не хоче служ-
ити Польщі. Він попов до
Берези Картузької".

руки, — він скоро доробив-
ся, хоч не прав'язував варто-
сти до гроша. За моєї па-
м'яті він був танцюристом,
артистом, столяром, те-
лесю, контрактором — бу-
дівничим, продавцем неру-
хомостей, майстром, друка-
рем, ліногінтистом і редак-
тором. До тижневика „Ук-
раїна" в Чикаго він до-
ставляв мені гумористичні
„шкіпи" „оліветом". Якогось
„Го" ринів св. п. Теофіл
переселився до Лос Анже-
леса, де мав малий бізнес.
Любив він різьбярство, ар-
хітектуру і архіварський шу-
тку. Йому, дуже спритному,
треба було лише сказати:
„Зроби щось, Фільку, на
Новий Рік на забаву!" і
цього вистачало. Для мене,
що відгравав в уніформі
ролю „Старий Рік", вироб-
ив він коров'ячу шкіру з
головою і рогами; в се-
редині шкіри я був спереду,
а мій кум, січовий стрілець
Михайло Баран — ззаду. І
так ми танцювали. На фонд
оборони українських політ-
в'язів прийшла з імпрези
велика сума (не пам'ятаю
як) грошей. Але як ми
послухав: відмовився він
теж служити в польському
війську. Його арештували і
під багнетом провадили
головною вулицею Хірова,
а польська чернь кричала:
„То руського ксьондза з
Хірова син не хоче служ-
ити Польщі. Він попов до
Берези Картузької".

руки, — він скоро доробив-
ся, хоч не прав'язував варто-
сти до гроша. За моєї па-
м'яті він був танцюристом,
артистом, столяром, те-
лесю, контрактором — бу-
дівничим, продавцем неру-
хомостей, майстром, друка-
рем, ліногінтистом і редак-
тором. До тижневика „Ук-
раїна" в Чикаго він до-
ставляв мені гумористичні
„шкіпи" „оліветом". Якогось
„Го" ринів св. п. Теофіл
переселився до Лос Анже-
леса, де мав малий бізнес.
Любив він різьбярство, ар-
хітектуру і архіварський шу-
тку. Йому, дуже спритному,
треба було лише сказати:
„Зроби щось, Фільку, на
Новий Рік на забаву!" і
цього вистачало. Для мене,
що відгравав в уніформі
ролю „Старий Рік", вироб-
ив він коров'ячу шкіру з
головою і рогами; в се-
редині шкіри я був спереду,
а мій кум, січовий стрілець
Михайло Баран — ззаду. І
так ми танцювали. На фонд
оборони українських політ-
в'язів прийшла з імпрези
велика сума (не пам'

ЗГІДНО З УМОВАМИ мирного договору, підписаного у Гватемалі, сандіністський уряд дозволив громадянам Нікарагуа переходити кордон з Гондурасом у спеціально визначених для цього місцях, щоб зустрітися з родинами, які емігрували за останні вісім років. Кордон є також відкритий для всіх нікарагуанців, які захочуть скористатися з амністії і вернутися на батьківщину. Минулої суботи понад 10,000 осіб прибули в гондураське місто Ляс Манос, щоб зустрітися з рідними і близькими. На зборах, що відбулися тут, ветеран повстанського руху Хоакін Ортез заявив: „Сандіністи оголосили про амністію. Чому ж ця амністія не поширюється на 20,000 політичних в'язнів? Лідери опору назвали дії сандіністів черговою спробою обману і дезінформації. За словами одного з керівників антисандіністського повстанського руху Адольфо Калері, Манангуа проводить пропагандистську кампанію, метою якої є припинення партизанської війни. „Все, що вони говорять і роблять, — сказав Калері, — призначене на експорт“.

АРГЕНТИНА ВІТАЛА МОЛОДУ КАПЕЛЮ БАНДУРИСТІВ

У п'ятницю, 14-го серпня прибула до Аргентини Молода Капеля Бандуристів зі ЗСА, яка дала ряд концертів з нагоди 90-ліття поселення українців в Аргентині і 75-ліття з дня смерті Миколи Лисенка, батька української музики.

Група місцевих бандуристів з представниками культурних організацій привітали дорогих гостей з Америки на летовищі.

На другий день бандуристи поклали вінок у стіп пам'ятки нашому пророкові Т. Шевченкові. Хоч якраз тоді моросив дощ, під акомпанювання бандури музично відспівали „Заповіт“ а звіт рушили автобусом до міста Беріссо, де увечері відбувся їх перший концерт у Філії товариства „Просвіта“. Треба сказати, що Беріссо на аргентинському ґрунті дало початок існуванню „Просвіти“ 63 роки тому.

Тут погода також несприятлива: падав дощик і було досить холодно. Жінки з „Просвіти“ ще перед концертом щедро частували бандуристів теплими напійками.

Сам концерт був надзвичайно успішний. Олеськам не було кінця. Глядачі дослівно не давали нагоди закінчити точки. А коли бандуристи проспівали і заграли пісню еспанською мовою — всі повставали і спонтанно оплескували. На залі були присутні о. д-р Ковалик, всі представники українських організацій, а також посли і посади міста, який вручив Т. Павловському пропам'ятку грамоту почесних гостей, а М. Чорному — історію міста Беріссо. Усі місцеві газети день перед виступом і в день виступу подавали обширні відомості на сторінках еспанської преси.

У неділю, 16-го серпня відбувся надзвичайний концерт української народної музики у великому театрі Колізею в Буенос Айресе. Там разом з Капелею виступив місцевий балет „Просвіти“.

Концерт відкрито аргентинським гімном. Богдан Коваль, голова УЦР, у своїй доповіді з'ясував значення тих святкувань та накреслив коротку історію нашого поселення в Аргентині. Сам концерт випав справді триумфально! Тут знов після еспанської пісні по береги вповнена зала винув і вгорі не давала можливості її закінчити. Усі точки концерту були прийняті бурхливими нестихаючими оплесками та вставанням з місць. Місцевий балет та-

Молода Капеля Бандуристів виступає у Беріссо з нагоди 90-річчя поселення українців в Аргентині.

Посадник міста Беріссо вручає Т. Павловському почесну грамоту почесних гостей.

Посадник Беріссо вручає М. Чорному історію міста.

Маємо на складі дві книжки з чудовими ілюстраціями
В. Курилика, а саме:

IVAN FRANKO'S UKRAINIAN CLASSIC Ivan Franko's Ukrainian Classic FOX MYKYTA

English version by Bohdan Melnyk Illustrated by William Kurelek
Edited by Jane Moore
Published by Tundra Books, Montreal, 1978, pages 148.
Hard cover, price \$15.00

THEY SOUGHT A NEW WORLD

The story of European immigration to North America
Paintings and comments by — William Kurelek
Additional text by — Margaret S. Engelhart
Published in Canada by Tundra Books, Montreal, 1985, pages 48
Hard cover, price \$15.00.

Мешканці стейту Нью Джерсі обов'язують 6% ставкового податку.
Замовляти
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

МАРТИРОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ

у чотирьох томах

УКРАЇНЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА Документи, матеріали, християнський самвидав України.

Упорядкували і зредували:
Осип Зінкевич і Олександр Воронин
Українське Видавництво „Смолоосип“ в М. Симоненка, Торонто-Балтимор, 1987, друком Укрпрес, Вудсток, Мериланд, стор. 1205
Ціна: 1.00 \$ — 41.00 \$

Книжку можна набути:
Svoboda Book Store
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканці стейту Нью Джерсі обов'язують 6% ставкового податку

кож успішно виконав свої точки. Не було кінця оплескам, коли Марко Фаріон і Микола Дейчаківський виконували гумористичну пісню „Помело“. Концерт закінчив українським національним гімном.

Зовсім відверто можна сказати, що публіка була зачарована бандуристами до краю. Вони справді принесли гомін степів з України для нас, що живуть тут, в Аргентині. Такий концерт надовго залишиться у нашій пам'яті!

Вечором у Централі Т-ва „Просвіта“ було прийняття для наших дорогих бандуристів і туристів. Трапезу започаткували самі бандуристи відспіванням „Оче наш“. При цій нагоді на сцені виступили наші наймолодші бандуристи на „дні бандуристок“, які привітали нас М. Чорний з Нью Йорку.

Школу наймолодших, яку названо іменем с. п. недавно померлого керівника нашої Капелі Василя Качурака провадить успішно Марта Собенко-Сичук. Директором школи, став Василь Качурак, син померлого, а головою Микола Дячук.

Наймолодші бандуристи, маленькі учні кобзарської школи, справді здивували усіх присутніх, коли вони виконали чотири пісні у супроводі бандури за такий короткий час підготовки. Концерт цей вони присвятили М. Чорному за його труд і жертвенність для розбудови кобзарства в Буенос Айресе. Після того вони вручили йому невеличкий сувенір.

Заскочений такою милою несподіванкою, М. Чорний подякував за концерт і дуже

зворушливо сказав: „З тих маленьких „пацюрків“ незабаром виростуть чудові бандуристи!“

На закінчення виступила родина Сенишиних: батько і троє синів. Їх виступ того вечора також заскочив усіх. Одна родина, але як вони гарно плетуть кобзарське мистецтво! Честь їм і слава!

Велику несподіванку зробили для нас Ольга Ходопа і Микола Дейчаківський, виконуючи жартівливу пісню „Кулі ідеє Євтушенку“. Розсмішили вони усіх присутніх до краю!

Перед виїздом до Міссіонес попрощав нас усіх староста Капелі Андрій Китастий. У незабутній атмосфері ми провели нашу зустріч з Молодою Капелею, яка направила залишитися у нашій пам'яті на довгі-довгі роки.

На закінчення прийняття дорогих бандуристів відспівали усім „Многая літа“.

Марта Собенко-Сичук

„Гласність“...

Закінчення зі стор. 2.

можуть привертати до наших, де викладання здійснюється англійською мовою. А закон, який діє в нас, по суті унеможливує вивчення рідної мови. Власне, право вибирати шкільну мову для своїх дітей і знадобилося лише для того, що тією мовою могла стати не рідна. Під це право підводиться солідна агітаційна база... Критикуючи цей закон, дехто, ладен звинувачувати батьків, несправедливо називати їх міщанами і пересервтами, зокрема не вдумуючись у те, що двомовна атмосфера, у якій живе український народ і яку ми прагнемо зберегти, двомовна культура нашого життя, нашої праці, нашого побуту перестала бути двомовною і робиться буквально на кожному кроці одномовною, тобто російською... Стривожена цим комісія СПУ з навчальними закладами написала листа до Верховної Ради...

І тут Дмитро Павличко переповідає зміст листа, у якому, між іншим запропоновано змінити 4-го параграфу статті 26-го закону Конституції УССР — замість: „Батьки чи особи, що їх замінюють, мають право вибирати для дітей за бажанням школи з відповідною мовою навчання“ замінити на — „Мову навчання визначає Міністерство освіти союзної республіки відповідно до національного складу населення того чи іншого регіону в республіці...“ „Суперечить ленінській національній політиці і дивна практика, яка набула поширення в Україні, — сказано далі в листі, — звільнення учнів від вивчення рідної мови в школах з російською мовою викладання... Отже, учень не може бути звільнений від вивчення математики чи іноземної мови, але може бути звільнений від мови корінного населення, і дуже часто від своєї рідної мови. Такою національною нігілізму не може допустити жодний цивілізований народ“. У згаданому листі пропонується до 8-го параграфу проекту статуту додати новий абзац: „З метою патріотичного та інтернаціонального виховання учнів у школах з російською мовою викладання в союзних і автономних республіках, як обов'язкові предмети навчаються мова, література та історія даної республіки“.

„Лист за дорученням президії підписали Ю. Мушкетик, Б. Олійник, Д. Павличко“.

„Що ж потрібно нашій мові, щоб вона могла широким і спокійно дихати, розвиватися й жити, — далі говорить Дмитро Павличко, — поруч із сестрою справді як з рідною, щоб

вона як художня писемність не віддалялася від живого мовлення, а функціонувала як єдиний процес, в якому слово писане і мовлене одне одного збагачує й відшліфовує, щоб, зрештою, бути могутнім засобом виховання? Українській мові потрібен конституційний захист. Вона повинна набути, як грузинська, вірменська та азербайджанська, державного статусу, державної мови в УРСР. Та цього буде безперечно замало. Кажучи словами Леніна, „тут потрібен буде детальний кодекс“ який має визначити конкретні сфери життя, де користування українською мовою стало б обов'язковим. Можуть сказати, що статтями такого кодексу будуть порушені права людини, тепер модно говорити про ці права. Та я вважаю, що нема вищого права на світі, як право народу на життя“.

На закінчення Пленуму було ухвалено постанову, в якій, між іншим зазначено: „Пленум вважає, що справа інтернаціонального, патріотичного виховання вимагає докорінної зміни функціонування української мови в державних установах, науково-освітніх закладах, виробничих колективах республіки...“ А постановою ч. 2 звучить так: „Доручити президії правління СПУ звернутися до Президії Верховної Ради УРСР з проханням внести до конституції УРСР статтю про державний статус української мови на території УРСР“.

Всі найновіші книжкові видання одержите в АРЦІ.

● HELP WANTED ●

ШУКАЄМО ЖІНКУ

до опіки над двома дітьми і до легкої домашньої праці, 4 або 5 днів в тиждень, Лівінгстон, Н. Дж.
(201) 994-2812
по 6-й год. веч.

EXCELLENT WAGES

for spare time assembly work; electronics, crafts, Others. Info.
(504) 641-0091, Ext. 2583.
Open 7 days. Call now!

● НА ПРОДАЖ ●

ЧУДОВІ ПАРЦІЛІ ПІД БУДИНКИ продаються власником. Приваблива околиця у Поконос. Центральна каналізація і вода. 24-години охорона. 160 акрів озера, пещарство. „Country“ Клуб і внутрішній басейн і багато інших удодів. Можна сплантавати власникові. Дзвонити: (718) 896-5857, 5 до 9 год. веч.

● FUNERAL DIRECTORS ●

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568

Richard H. Burnadz

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

FUNERAL HOME

371 Lakeview Avenue

CLIFTON, N.J.

Phone: (201) 772-1880

Funeral Director

Chapels available throughout the Metropolitan Area.

BUSINESS OPPORTUNITIES

OWN YOUR OWN APPAREL STORE

Featuring Jean-Sportswear, Ladies Apparel, Large Lady, Maternity and Childrens. All top quality nationally known brands

■ Liz Claiborne ■ Guess ■ Forenza ■ Camp Beverly Hills ■ Lee ■ Levi ■ Jordache ■ Diane Von Furstenburg ■ California Ivy ■ Health Tex ■ Her Majesty ■ Feltman and many more.

Your "\$" cash investment of \$22,900.00 includes beginning inventory, training in store, complete line of fixtures and supplies. Call today.

PRESTIGE FASHIONS

1-800-247-9127

We can have your store open in 15 days.

184 UNION AVENUE

IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРСІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ, НЮ ЙОРК.

Tel.: (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS'

184 UNION AVENUE

IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРСІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ, НЮ ЙОРК.

Tel.: (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS'

184 UNION AVENUE

IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРСІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ, НЮ ЙОРК.

Tel.: (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS'

184 UNION AVENUE

IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРСІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ, НЮ ЙОРК.

Tel.: (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS'

184 UNION AVENUE

IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРСІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ, НЮ ЙОРК.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Лишається дуже мало часу для приготувань до гідного відзначення найбільшої величчії події української історії, 1000-ліття прийняття християнства українським народом.

Допоможіть своєю скорою і щедрою пожертвою виконати всі заплановані акції Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні.

Чеки проситись виставляти на: UUAARC, INC. — MILLENNIUM OF CHRISTIANITY IN UKRAINE FUND та вислати на адресу: 1319 W. Lindley Avenue, Philadelphia, Pa. 19141.

Пожертви звільнені від уподаткування.

Складаю (складаємо) пожертву в сумі

Посвідку проситись виставити на
(по-англійськи)

та переслати

на адресу

(по-англійськи)

Дата

Підпис

Комітет Оборони Української Спащини та Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВУ

на його працю та акції для

1. Поширювання правди про Україну

2. Поборювання очорнювання та знеславлювання українців

3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати тільки чеками, або поштовими переказами (не готівкою) на:

Ukrainian Heritage Defense Fund

c/o Ukrainian National Association

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз із вивченням виїздом цього заклику

Просимо подати суму пожертви своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви \$

ім'я та прізвище

число дому, вулиця

місцевість

стейт

поштовий код